

COMMENTS CONCERNING THE APPLICATION INTO JUDICIAL PRACTICE OF THE PROVISIONS OF ART. 4, FROM LAW NO. 143/2000 ON COUNTERING THE ILLICIT DRUG USE AND TRAFICKING

Traian DIMA*
Lamy-Diana AL-KAWADRI**

Abstract

By studying the legal practice in the field of criminal provisions application regarding the prevention of and fight against illegal trafficking and consumption of drugs, the authors observe that in art. 4 of Law 143/2000 regarding the illegal drug holding for personal use, the interpretation made by the legal organs is not unilateral, two points of view taking shape. Thus, it is considered, from one point of view, that the infringement stipulated by art.4 of Law no. 143/2000¹ regarding the illegal holding does not subsist when a person who acknowledges that he/she is a drug consumer is caught by the police when he/she wishes to buy drugs for personal use, and prohibited substances subject to national control are not found on him/her. According to the other point of view, it is considered that this infringement subsists even when a drug consumer admits having consumed such substances subject to the national control, even if such substances were not found by the police on him/her or at the personal residence. The authors analyze the two points of view and give a series of solid arguments showing that the interpretations based on which it is considered that the lack of existence of the material object of the infringement regarding the illegal holding, the act does not meet the constitutive elements of the infringement stipulated by art. 4 of Law 143/2000 is correct and legal.

Keywords: *Law no.143/2000, art. 4, possessing drugs, own use, not being caught with the drugs.*

Introduction

Concerned about preventing and fighting against drug use and illegal drug trafficking, in order to protect public health and the individual against drug addiction, the Romanian legislator decided by Law no. 143/2000² to accomplish this through two means. On one hand, through medical measures, on the other, through criminal law measures.

Therefore, according to art. 27, paragraph (1), Law no. 143/2000, “doping with drugs under national control, without medical prescription, is forbidden on the territory of Romania”, and

* Professor Ph.D., Faculty of Law, “Nicolae Titulescu” University, Bucharest (e-mail: traian.dima@univnt.ro).

** Teaching Assistant, Faculty of Law, ”Nicolae Titulescu” University, Bucharest (e-mail: ldk@univnt.ro).

¹ Art. 4 of Law no. 143/2000 provides as follows: (1) The unlawful cultivation, production, manufacture, experimentation, extraction, preparation, transformation, purchase or possession of dangerous drugs for own use is punished with imprisonment of 6 months to 2 years or fine; (2) If the deeds provided in paragraph (1) concern high-risk drugs the punishment is imprisonment of 2 years to five years.

² Law no. 143/2000 for the prevention and fight against drug use and illegal drug trafficking amended by Law no. 522/2004 has been published in the Official Gazette of Romania, Part I no. 362 of 03/08/2000.

according to paragraph (2) from the same article, “the person who illegally uses drugs which are under national control can be included, with one’s agreement, into an integrated program for assisting drug addicted people”.

As an expression of the provisions from art. 27, paragraph (2), Law no. 143/2000, the Government of Romania, by Decree no. 1.102/September 18, 2008³, approved ‘The National Program concerning medical, psychological and social assistance of drug addicted for 2009-2012’. Through the introduction of this National Program, the fundamentals of a complex integrated set of medical psychological and social services have been established for treatment and social re-integration of drug addicted in our country.

Accordingly, at present, Romania has an adequate legal framework to solve medical and social problems which occur inevitably when drug consumers or addicted people are taken into account.

But, as we have stated, the Romanian legislator, by means of Law no. 143/2000, has introduced legal provisions through art. 4, from the above mentioned law, in order to protect public health and the individual against the danger of drug addiction.

As it has been emphasized in the doctrine, the incrimination from art. 4 has been conceived by the legislative power as an obstacle offence, to make the addressees of the criminal law not to use drugs which are under national control and to discourage them, by provisions of criminal penalties from practicing this bad habit.

By incriminating facts like growing plants which contain drugs, the production, fabrication, preparation or drug transformation, the legislator has done nothing else than to stop the addicted from carrying on activities which could help them obtain their own means or other ways, like buying them⁴.

Also, by incriminating such deeds, the legislator exerts a pressure on the drug addicted (or future drug addicted) to restrain from developing banned activities which could help one produce above the drugs for one’s own use. If one still buys and possesses drugs, one will have to answer in front of the law for such penalty⁵.

Studying legal practice of the field after the year 2000, we have concluded that the interpretation given about applications of art. 4, from Law no. 143/2000, made by some legal authorities, is not unitary, and there are different points of view. Consequently we are going to present two concrete cases from the legal practice, the way they have been solved by legal authorities, and then we will give some theoretical explanatory notes about the specific features of the offence stipulated for in art. 4, Law no. 143/2000, about **possessing drugs for own use, without being allowed to.**

1. Through legal decision no. 336 from March 16th 2005, the Law Court from Bucharest disposed discharge for P.M., the defendant, proceeding from art. 11, point 2, letter a), connected with art. 10, par. (1), letter d) Code of legal procedure, for having committed the offence mentioned in art. 4, Law no. 143/2000. In order to pass this sentence, the court of first instance memorized the following situation:

On June 16th, 2003, at a search at C. I.’s place of residence, known as a heroine dealer, the policeman identified the so-called P.M. in the apartment. Questioned, the above mentioned P.M.,

³ The Government Decision no. 1.102/2008 regarding the approval of ‘The National Program concerning medical, psychological and social assistance of drug addicted for 2009-2012’, published in the Official Gazette of Romania, Part I, no. 675 of 1/10/2008.

⁴ Traian Dima, *Infracțiuni contra sănătății publice prevăzute în legi extrapenale (cu referire la droguri)*, Editura Lumina Lex, București, 2002, p. 144.

⁵ *Idem*, p. 145.

who had the sum of 50 RON on her declared she had come to C.I.'s place of residence in order to buy heroine, as she was a consumer, and that she had bought heroine from him many times before, for her own use. When she was found and identified, the above mentioned P.M. did not possess any kind of drug bought from the above-mentioned C.I.

The above mentioned P.M. was sent to court by the Prosecutor's Office from The Law Court of Bucharest for the offence of **drug possession** without being allowed to use any drugs for herself. In the bill of indictment, the Prosecutor's office motivated sending in court for the defendant P.M., for the above mentioned offence, although she had not been found with any forbidden substances about herself when she was detained, with the reason that 'the above mentioned, being a consumer of such substances, **drug use necessarily supposes possession**'.

To this situation, the Law Court of Bucharest disposed the discharge of the defendant on the basis that the case lacks the material evidence of the offence dealt with in art. 4, Law 143/2000, as this above mentioned person was not found illegally possessing drugs.

Displeased with the discharge solution passed by the Court, the Prosecutor's Office from the Law Court of Bucharest pronounced appeal, criticizing the unjust discharge of the above mentioned P.M. Through decision no. 687, from 15.09.2005, the Law Court of Bucharest, Criminal Department II – rejected the appeal of the Prosecutor's Office, using as an argument the same motivation of the Court which discharged the above mentioned.

Displeased with the rejection of the appeal, the Prosecutor's Office from the Court of Appeal, Bucharest, introduced last appeal, for the same reason. Judging the last appeal, The Supreme Court of Justice rejected it as unfounded. Motivating the rejection of the last appeal, through legal decision no. 7051 from December 14th 2005, The Supreme Court of Justice gave the following arguments:

'The accomplishment of the constitutive content of the offence dealt with in art. 4 from Law no. 143/2000 supposes the achievement of one or more actions stipulated in the text of the law, as it follows: to grow, produce, make, experiment, extract, prepare, transform, buy or possess drugs, the existence of the offence being conditioned, in any of the normative acts, by consuming without being allowed to.

The circumstance that the defendant is a drug addict is not enough to accomplish the offence as it is stipulated in art. 4, from Law no. 143/2000, as long as the accusation did not give essential proof of the objective side connected with the offence deduced from evidence, henceforth the discharge, based on art. 11, point 2, letter a) linked with art. 10, par. (1), letter d) Legal Procedure Code, is well-grounded and legal.'

'The argument that drug addiction implies their possession cannot guide us to pronounce sentencing, since sentencing a person cannot be done in the absence of evidence.'

'The offence stipulated in art. 4, Law 143/2000, requires among other facts the achievement of drug possession for one's own consume, without being allowed to. Therefore, the circumstance that the defendant is a drug addict is not enough to prove the existence of this offence, as long as drugs possession, without the right to own them, is not demonstrated with evidence. In this case, the discharge on the basis of art. 11, point 2, letter a) from art. 10, alin. (1) letter d) Code of legal procedure, is legal since the objective part of the offence is not accomplished.'

2. Through legal decision no. 154/02.02.2006, given by The Law Court of Bucharest, Criminal Department I, defendant N.M. was sentenced to three years and six months imprisonment, for committing the offence of drug dealing – high risk drugs – stipulated and punished by art. 2, par. (1) and (2) from Law no. 143/2000, with the application of legal provisions, stipulated in art. 74, lit. a) and c), connected with art. 76, letter a) Criminal Code. On the basis of art. 11, point 2, letter a) relating with art. 10, let b) Code of Criminal Procedure, the

defendant was **discharged** for the offence of possessing high risk drugs for his own consume (use, stipulated in art. 4, alin. (1) and (2), from Law no. 143/2000.

To pass this decision, the Bucharest Law Court, Criminal Department I sentenced the defendant N.M. to three years and a half imprisonment, for the offence of dealing with high risk drugs, stipulated and punished by art. 2, par. (1) and (2) from Law no. 143/2000 with the application of legal provisions from art. 74 lit. a) and c) relating with art. 76 let a) Criminal Code. On the basis of art. 11, p. 2, lit. a), relating to art. 10, lit. b), Code of Criminal Procedure discharge the defendant for possessing high risk drugs for his own use, stipulated in art. 4, par. (1) and (2), Law no. 143/2000.

To pass this decision, the Bucharest Law Court presented the following situation:

As a result of the denunciation made by ANV., a witness, investigated in a criminal cause concerning drugs, an act was organized to catch the above mentioned N.M., about whom there were data and information that he was a dealer and a drug addict, drugs under national control. With 90 RON, marked money ANV, the denouncer witness went to NIM's place of residence and in his apartment he negotiated buying six measures of heroine.

The denouncer witness, while talking with NM, the dealer, conditioned buying the six measures only if together they were to consume four measures in NM's apartment, the next two being for a future occasion NM, the dealer, agreed, but in his turn he asked for a favor from the buyer, that was, to use only three measures together, and to offer one to a friend of his, FIV, and to consume the measures in FIV's apartment.

The denouncer witness agreed with NM's proposal, gave him 90RON in 10 RON banknotes, chemically treated, and in exchange he received the six measures of heroine. After the transaction, the denouncer witness and NM went to FIV's place, consuming the four measures of heroine together.

After they had finished the heroine, the denouncer and NM, the dealer left FIV's place, and went to their own place.

When they got out from FIV's block, the two people were stopped by the policemen who were involved in the act. At the bodily search, the nine banknotes of 10 RON each were found on NM, the dealer, the same banknotes chemically treated and seriated in a report already written by the policemen, but there were no drugs about NM. The denouncer witness was found with the two measures of heroine, bought from NM. There was a research at NM's place, but the result was negative, no forbidden substances being found. After being caught red-handed, NM admitted the offence – illegal drug dealing.

In the indictment, the Prosecutor's Office sent NM to court also for the offence of drug possession, without being allowed to, for his own use, motivating that 'as he had used drugs illegally, he had also possessed those drugs'.

As we have stated, the Law Court of Bucharest discharged the defendant for drug possession, for his own use, offence he had been sent to court for motivating that 'the defendant did not have drugs about himself, and the drug consume as such, the one he had taken part to, at FIV's place, was not incriminated by our criminal legislation, art. 4 punishing only drug possession for one's own use, not the use itself'.

The Prosecutor's Office from the Law Court of Bucharest, Criminal Department I declared appeal criticizing the decision of the first instance for the mistaken discharge of NM, who had also committed the offence stipulated by art. 4, Law no. 143/2000.

The Court of Appeal, Bucharest admitted the last appeal of the Prosecutor's Office and, reconsidering, through criminal decision no. 247/29.03.2006, sentence the defendant to one year and six months imprisonment, for the offence stipulated by art. 4, Law no. 143/2000, for possession of drugs for personal use, without having the right to.

The defendant made a last appeal against this decision, asking for the decision taken by the first instance, concerning his discharge for the offence already mentioned, stipulated by art. 4, Law no. 143/2000.

The Supreme Court of Justice rejected, through decision no. 324 from May 29th, 2006, the appeal of the defendant as being ungrounded. To motivate the rejection of the appeal, the The Supreme Court of Justice gave the following reason:

‘To assert that drug consume as such cannot be punished (*as the law court who discharged the defendant asserted*), but only possession, with a view to using, would mean that the action – aim (the use as such), although accomplished, should remain unpunished, and the middle action (possession), although less dangerous, should be punished as such.’

As it can be established from the two cases presented, the two panels of judges from the The Supreme Court of Justice that solved the appeals were on antagonistic positions, having different ideas as far as the application of the provisions from art. 4, Law 143/2000 was concerned, that is about possessing drugs, illegally, for personal use. This very difference of interpretation for the provisions of art. 4, Law 143/2000 concerning illegal drug possession for personal use by the judiciary committee made us elaborate this study/report and express our point of view, which is, in our opinion, legal and grounded.

We consider that the point of view expressed by the The Supreme Court of Justice though criminal decision no. 7051 from December 14th, 2005 is the **grounded and legal** one, in the idea that the case does not achieve the objective part of the offence stipulated in art. 4, Law 143/2000, and the jury was right in discharging the defendant. In this respect, other arguments in favor of provision no. 7051 from December 14th, 2005 of the HCCL will be introduced.

In the juridical literature of specialty it has been underlined the fact that, with some exceptions, the offences stipulated by Law no. 143/2000 have drugs as a material object, drugs of risk or great risk. The material object for those offences constitutes itself as an essential legal request for their existence.

The non-existence of this material object (drugs) for those offences leads to lack of offence⁶.

The material object for the offence stipulated by art. 4, Law no. 143/2000, as far as possession is concerned is drugs with risk or high risk, which are under national control, stipulated in the Table Charts for Law no. 143/2000.

On the other hand, for a correct juridical framing of the deed, a technical – scientific and chemical finding is necessary, to settle if the drugs illegally possessed for personal use are of ‘risk’ or ‘great risk’, the punishment for the defendant depending on this. But, if the drugs illegally mentioned technical and scientific finding cannot be made and, as a consequence, the correct juridical framing could not be made either.

The fact that the defendant admitted having possessed and used illegally, for example, hashish or heroine is not a proof as such, in the absence of the drug itself which should have been found about the defendant or at his place, in order to be accused of illegal possession of drugs for personal use.

In the interpretation of the Prosecutor’s Office for the case presented in **1**, all drug consumers, without a medical prescription, who, addicted to drugs, come willingly at a qualified Sanitary institution in order to attend a treatment for disintoxication, should go to the Prosecutor’s Office first, since they illegally possessed drugs for personal use, for the elaboration of a criminal file, and only then attend medical treatment⁷.

As far as the point of view stated by the HCCL is concerned, through criminal provision no. 3241 from May 29th 2006, stipulated in the case from **2**, we express our surprise and disappointment, at the same time.

⁶ Traian Dima, *op. cit.*, p.74.

⁷ Traian Dima, Alina-Gabriela Păun, *Droguri ilicite (legislație și practică judiciară comentată)*, Editura Universul Juridic, București, 2010, p. 277.

We are surprised by the solution offered by the HCCL for the last appeal on trial in the case introduced station that, in 2005, there had already been outlined a correct point of view from the HCCL, in such a circumstance through the provision of case no. 7051 from December 14th, 2005.

The disappointment comes from the fact that, for jury that solved the appeal, the **offence of illegal drug possession**, for personal use, stipulated in art 4, Law 143/2000, also **continues** when the person in question is a drug consumer, and about that person or in one's place drugs illegally possessed cannot be found, an idea we cannot agree with, since in our opinion, in this interpretation the supreme court has expanded the use of criminal law beyond the requests of the incriminating text.

On the other hand, from the way the HCCL motivated the sentence given for the defendant NM, by the Court of Appeal, Bucharest, it goes without saying that in Romania drug consume is punished as being offence, although there is no text of law to incriminate illegal drug consume, drugs under national control.

To sanction illegal drug consume through possessing, with no legal right, of such substances possessing, with no legal right, of such substances when drugs cannot be found about the defendant, having only his confession about drug addiction, is, in our opinion, a clear violation of art. 27, alin. (2) from Law no. 143/2000, according to which people who use drugs without a medical prescription are only under medical measures.

The motivation of the Supreme Court that 'drug consume as such cannot be punished, only possession for future use' would mean that the aim (the use for personal benefit), although attained, should remain unpunished, and the middle action (possession), although less dangerous, to be the only one punished'. In our opinion, it does not fit in any way to the philosophy of the Romanian legislator about prevention and fighting against dealing and illegal consume/use of drugs, expressed in all the norms connected with the subject.

On the contrary, the legislator, by means of Law no. 522/2004⁸, which completed and modified Law no. 143/2000, created for the first time in the history of drugs in Romania, through the introduction of articles 19¹ and 19², a mechanism on the basis of which a defendant who committed the offence stipulated in art. 4, Law no. 143/2000, can escape sentence for the offence if she accepts to be introduced into an integrated medical circuit of assistance for drug addicted people and undergoes a medical treatment.

We can clearly extract from here the philosophy of the Romanian legislator, that is for people who illegally possess drugs, for personal use, medical measures come first, not the punishment, as it was the case.

Conclusions

As a conclusion, in our opinion, the absence of drugs illegally possessed, as a material object of the offence stipulated by art. 4, Law no. 143/2000, possessing drugs without the right to, for personal use, in the case of a person addicted to such substances and the decision that the person possessed drugs bought by herself/himself, drugs which she/he used, does not satisfy the legal requests of the material existence of the objective part connected with this offence.

To admit that a person is guilty of committing the offence stipulated in art. 4, Law no. 143/2000, by illegal possession, through rebound, as it is demonstrated that she is addicted to drugs under national control, without being caught with the drugs she/he uses, but it is only shown that she/he bought and consumed those substances is, in our opinion, a major error.

⁸ Law published in the Official Gazette of Romania, no. 1555 of 7/12/2004.

References

- Traian Dima, *Infrațiuni contra sănătății publice prevăzute în legi extrapenale (cu referire la droguri)*, Editura Lumina Lex, București, 2002
- Traian Dima, Alina – Gabriela Păun, *Droguri ilicite (legislație și practică judiciară comentată)*, Editura Universul Juridic, București, 2010
- Law no. 143/2000.

OBSERVAȚII ÎN LEGĂTURĂ CU APLICAREA ÎN PRACTICA JUDICIARĂ A DISPOZIȚIILOR ART. 4 DIN LEGEA NR. 143/2000, PRIVIND PREVENIREA ȘI COMBATEREA TRAFICULUI ȘI CONSUMULUI ILICIT DE DROGURI

Traian DIMA*

Lamy – Diana AL-KAWADRI**

Abstract

Studiind practica judiciară în domeniul aplicării dispozițiilor penale privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, autorii observă că în privința art. 4 din Legea nr. 143/2000 în modalitatea deținerii fără drept de droguri pentru propriul consum, interpretarea făcută de organele judiciare nu este unitară, conturându-se două puncte de vedere. Astfel, se consideră într-un prim punct de vedere că, infracțiunea prevăzută de art. 4 din Legea nr. 143/2000¹ în modalitatea deținerii fără drept, nu subsistă atunci când o persoană care recunoaște că este consumatoare de droguri este prinsă de poliție în momentul când dorește să cumpere droguri pentru propriul consum, iar asupra sa nu se găsesc substanțe interzise supuse controlului național. Potrivit celuilalt punct de vedere se consideră că această infracțiune subsistă și atunci când un consumator de droguri recunoaște că a consumat astfel de substanțe supuse controlului național cu toate că în momentul prinderii lui de către poliție nu avea asupra sa ori la domiciliu astfel de substanțe. Autorii analizează cele două puncte de vedere și aduc o serie de argumente solide prin care arată că interpretarea în baza căreia se consideră că în lipsa existenței obiectului material al infracțiunii în modalitatea deținerii fără drept fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 4 din Legea nr. 143/2000, este corectă și legală.

Cuvinte cheie: *Legea nr. 143/2000, consumator, deținerea fără drept de droguri, propriul consum.*

Introducere

Preocupat de prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri în vederea protejării sănătății publice și a individului, împotriva pericolului toxicomaniei, legiuitorul român a decis prin Legea nr. 143/2000² să facă acest lucru prin două mijloace. Pe de-o parte prin mijloace medicale, iar pe de-altă parte prin mijloace de drept penal.

* Profesor Univ. Dr., Facultatea de Drept, Universitatea “Nicolae Titulescu”, București (e-mail: traian.dima@univnt.ro).

** Preparador universitar, Facultatea de Drept, Universitatea “Nicolae Titulescu”, București (e-mail: ldk@univnt.ro)

¹ Art. 4 prevede: ”(1) Cultivarea, producerea, fabricarea, experimentarea, extragerea, prepararea, transformarea, cumpărarea sau deținerea de droguri de risc pentru consum propriu, fără drept, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă. (2) Dacă faptele prevăzute la alin (1) privesc droguri de mare risc, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 5 ani.”

² Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri a fost publicată în Monitorul Oficial al României nr. 362 din 03.08.2000.

Astfel, potrivit art. 27 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, „consumul de droguri aflate sub control național, fără prescripție medicală este interzis pe teritoriul României”, iar potrivit alin. (2) al aceluiași articol „**persoana care consumă ilicit droguri aflate sub control național poate fi inclusă cu acordul său într-un program integrat de asistență a persoanelor consumatoare de droguri**”.

Ca o expresie a prevederilor art. 27 alin. (2) din Legea nr. 143/2000, Guvernul României, prin Hotărârea nr. 1.102 din 18 septembrie 2008³, a aprobat „Programul Național de asistență medicală, psihologică și socială a consumatorilor de droguri pentru perioada 2009-2012”. Prin implementarea acestui PROGRAM NAȚIONAL s-au pus bazele unui complex integrat de servicii de asistență medicală, psihologică și socială, pentru tratamentul și readaptarea socială a consumatorilor de droguri din țara noastră.

Rezultă că, în prezent, România dispune de un cadru juridic corespunzător pentru soluționarea problemelor de natură medicală și socială ce apar inevitabil în cazul persoanelor consumatoare sau dependente de droguri.

Dar așa cum am arătat, legiuitorul român, prin Legea nr. 143/2000, în scopul protejării sănătății publice și a individului împotriva pericolului toxicomaniei a instituit și mijloace penale prin prevederile art. 4 din menționata lege.

Așa cum s-a subliniat în doctrină, incriminarea din art. 4 a fost concepută de legiuitor ca o infracțiune obstacol, pentru a-i determina pe destinatarii legii penale să nu consume droguri supuse controlului național și să-i descurajeze sub sancțiuni penale de la practicarea acestui viciu⁴.

Legiuitorul incriminând fapte cum sunt cultivarea de plante ce conțin droguri, producerea, fabricarea, prepararea sau transformarea drogurilor nu a făcut altceva decât să-i oprească pe toxicomani să desfășoare activități prin care să-și obțină singuri drogurile pentru consum, prin posibilități proprii sau prin alte mijloace cum ar fi spre exemplu cumpărarea.

Incriminând astfel de fapte, legiuitorul exercită o presiune asupra toxicomanului (sau viitorului toxicoman) de a se abține de la efectuarea unor activități interzise de el, prin care să-și producă singur drogurile necesare pentru consum. Dacă el totuși va cumpăra și va deține droguri pentru consum, va trebui să răspundă penal o astfel de faptă⁵.

Studiind practica judiciară în domeniu după anul 2000, am constatat că interpretarea ce s-a făcut de către unele organe judiciare privind aplicarea dispozițiilor art. 4 din Legea nr. 143/2000, nu este unitară, existând puncte de vedere diferite. În acest sens vom prezenta două spețe din practica judiciară așa cum au fost ele soluționate de organele judiciare, după care vom face câteva precizări teoretice cu privire la particularitățile pe care le prezintă infracțiunea prevăzută de art. 4 din Legea nr. 143/2000 în **modalitatea deținerii fără drept de droguri pentru consumul propriu**.

1. Prin sentința penală nr. 336 din 16 martie 2005, Tribunalul București a dispus achitarea inculpatei P.M. în baza art. 11 pct. 2 lit. a) raportat la art. 10 alin.(1) lit. d) Cod procedură penală pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 4 din Legea nr. 143/2000. Pentru a pronunța această sentință, instanța de fond a reținut următoarea situație de fapt:

La data de 16 iunie 2003, cu ocazia efectuării unei percheziții domiciliare făcute la locuința numitului C.I., cunoscut ca traficant de heroină, lucrătorii de poliție au identificat-o în apartament pe

³ Hotărârea de Guvern nr. 1.102/2008 privind aprobarea Programului Național de asistență medicală, psihologică și socială a consumatorilor de droguri pe perioada 2009-2012 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 675 din 1 octombrie 2008.

⁴ Traian Dima, *Infracțiuni contra sănătății publice prevăzute în legi extrapenale (cu referire la droguri)*, Editura Lumina Lex, București, 2002, p.144.

⁵ *Idem*, op. cit., p.145.

numita P.M. Cu ocazia cercetării acesteia, numita P.M., care avea asupra sa suma de 50 RON a declarat că a venit la locuința numitului C.I. pentru a cumpăra heroină deoarece era consumatoare și că în mai multe rânduri a cumpărat de la acesta heroină pentru consumul propriu. În momentul depistării și identificării, numita P.M. nu avea asupra sa nici un fel de drog cumpărat de la numitul C.I.

Numita P.M. a fost trimisă în judecată de către Parchetul de pe lângă Tribunalul București pentru săvârșirea infracțiunii de **deținere de droguri** fără drept pentru consumul propriu. În rechizitoriul întocmit în cauză, parchetul a argumentat trimiterea în judecată a inculpatei P.M. pentru săvârșirea infracțiunii menționate, deși asupra acesteia nu s-au găsit niciun fel de substanțe interzise la deținere pe considerentul că „cea în cauză, fiind consumatoare de astfel de substanțe, consumul de droguri **presupune** în mod obligatoriu **acțiunea de deținere**”.

Față de această situație de fapt, Tribunalul București a dispus achitarea inculpatei pe temeiul că în speță **lipsește elementul material** al infracțiunii prevăzute de art. 4 din Legea nr. 143/2000 în condițiile în care aceasta nu a fost depistată deținând ilicit droguri.

Nemulțumit de soluția de achitare dată de instanță, Parchetul de pe lângă Tribunalul București a declarat apel criticând greșita achitare a inculpatei P.M. Prin decizia nr. 687 din 15.09.2005, Curtea de Apel București, Secția a II-a penală a respins apelul parchetului, argumentându-și soluția cu aceeași motivare a instanței de fond care a achitat-o pe inculpată.

Nemulțumit de respingerea apelului, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București, cu aceeași motivare a introdus recurs. Judecând recursul I.C.C.J., l-a respins ca nefondat. În motivarea respingerii recursului, prin decizia penală nr. 7051 din 14 decembrie 2005, I.C.C.J. a adus următoarele argumente:

”Realizarea conținutului constitutiv al infracțiunii prevăzute în art. 4 din Legea nr. 143/2000 presupune realizarea unei sau mai multor acțiuni dintre cele prevăzute în textul de lege și anume: cultivarea, producerea, fabricarea, experimentarea, extragerea, prepararea, transformarea, cumpărarea sau **deținerea** de droguri, existența infracțiunii fiind condiționată, în oricare din modalitățile normative, de scopul consumului fără drept.

Împrejurarea că inculpata este consumatoare de droguri nu este suficientă pentru realizarea infracțiunii, așa cum este prevăzută în art. 4 din Legea nr. 143/2000, atâta timp cât acuzarea nu a făcut dovada unor elemente esențiale ale laturii obiective a infracțiunii deduse judecății și ca atare, soluția de achitare, în temeiul art. 11 pct. 2 lit. a) raportat la art. 10 alin.(1) lit. d) Cod procedură penală, este temeinică și legală.”

„Susținerea potrivit căreia consumul de droguri implică deținerea acestora nu poate conduce la pronunțarea unei soluții de condamnare întrucât condamnarea unei persoane nu se poate face în lipsa probelor.”

„Infracțiunea prevăzută în art. 4 din Legea nr. 143/2000 presupune, între altele, realizarea **acțiunii de deținere de droguri pentru consum propriu fără drept**. Prin urmare, împrejurarea că inculpatul este consumator de droguri nu este suficientă pentru existența acestei infracțiuni, atâta timp cât acțiunea de deținere a drogurilor fără drept nu este dovedită pe bază de probe. În acest caz, soluția de achitare în temeiul art. 11 pct. 2 lit. a) raportat la art. 10 alin (1) lit. d) Cod procedură penală, este legală întrucât **nu este realizată latura obiectivă a infracțiunii**”.

2. Prin sentința penală nr. 154/02.02.2006 a Tribunalului București, Secția I penală, a fost condamnat la 3 ani și 6 luni închisoare inculpatul N.M. pentru săvârșirea infracțiunii de trafic de droguri de mare risc prevăzută și pedepsită de art. 2 alin. (1) și (2) din Legea nr. 143/2000 cu aplicarea dispozițiilor legale prevăzute de art. 74 lit. a) și c) raportat la art. 76 lit. a) Cod penal. În baza art. 11 pct. 2 lit. a) raportat la art. 10 li.b) Cod procedură penală a **achitat** pe inculpat pentru săvârșirea infracțiunii de deținere de droguri de mare risc pentru consumul propriu prevăzută de art. 4 alin. (1) și (2) din Legea nr. 143/2000.

Pentru pronunțarea acestei hotărâri, Tribunalul București a reținut următoarea situație de fapt:

În urma denunțului martorului A.N.V. cercetat într-o cauză penală privind drogurile, a fost organizat un flagrant pentru prinderea numitului N.M. despre care existau date și informații că este traficant și consumator de droguri supuse controlului național. Având asupra sa suma de 90 RON, marcată, martorul denunțator ANV s-a deplasat la domiciliul lui N.M. și în apartamentul acestuia a tratat cumpărarea a 6 doze de heroină.

Martorul denunțator, cu ocazia discuțiilor purtate cu traficantul N.M. a condiționat cumpărarea celor 6 doze numai dacă, împreună vor consuma 4 doze în apartamentul acestuia, iar două să-i rămână pentru un consum viitor. Traficantul N.M. a fost de acord cu condiția pusă, dar la rândul său, a cerut o favoare din partea cumpărătorului, în sensul că din cele 4 doze ce urmau să fie consumate împreună, să consume numai 3, iar una să fie oferită unui prieten al său F.I.V. urmând ca, consumul să se facă la domiciliul acestuia din urmă.

Martorul denunțator a fost de acord cu propunerea lui N.M., i-a dat acestuia suma de 90 RON în bancnote de câte 10 RON, tratate chimic, în schimbul căreia a primit cele 6 doze de heroină. După efectuarea tranzacției, N.M. împreună cu martorul denunțator s-au deplasat la domiciliul lui F.I.V. consumând împreună cele 4 doze de heroină.

După ce au consumat heroina, denunțatorul și traficantul N.M. au părăsit locuința lui F.I.V. pentru a merge fiecare la domiciliul său.

La ieșirea din blocul în care locuia F.I.V., cei doi au fost opriți de lucrătorii de poliție care erau angrenați în realizarea flagrantei. Cu ocazia percheziției corporale efectuate asupra traficantului N.M. s-au găsit cele 9 bancnote a 10 RON tratate chimic și înseriate într-un proces verbal întocmit anterior de către lucrătorii de poliție, **fără să se fi găsit însă vreun drog asupra sa**. Asupra martorului denunțator s-au găsit cele două doze de heroină pe care acesta le cumpărase de la N.M. S-a procedat la efectuarea unei percheziții la domiciliul traficantului N.M., dar rezultatul a fost negativ, negăsindu-se nici un fel de substanțe interzise la deținere. După prinderea în flagrant, N.M. a recunoscut fapta de trafic ilicit de droguri comisă.

În rechizitoriul întocmit, parchetul l-a trimis în judecată pe inculpatul N.M. și pentru săvârșirea infracțiunii de deținere fără drept de droguri pentru consumul propriu, motivând că „din moment ce a consumat ilicit droguri înseamnă că a și deținut ilegal drogurile consumate”.

Așa cum am arătat, Tribunalul București l-a achitat pe inculpat pentru săvârșirea infracțiunii de deținere fără drept de droguri în scopul consumului propriu, pentru care fusese trimis în judecată de către parchet argumentând că „asupra inculpatului nu s-au găsit droguri deținute pentru consumul propriu, iar consumul de droguri ca atare la care acesta a participat în locuința lui F.I.V. nu este incriminat în legislația noastră penală, art. 4 pedepsind numai deținerea de droguri pentru consumul propriu, nu și consumul”.

Parchetul de pe lângă Tribunalul București Secția I penală a declarat apel criticând hotărârea primei instanțe pentru greșita achitare a inculpatului N.M., sub aspectul săvârșirii de către acesta și a infracțiunii prevăzute de art. 4 din Legea nr. 143/2000.

Curtea de apel București a admis recursul parchetului și, rejudecând cauza, prin decizia penală nr. 247/29.03.2006, l-a condamnat pe inculpat la 1 an și 6 luni închisoare pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 4 din Legea nr. 143/2000, **sub aspectul deținerii fără drept de droguri pentru consumul propriu**.

Împotriva acestei decizii a declarat recurs inculpatul solicitând menținerea hotărârii primei instanțe cu privire la achitarea sa pentru săvârșirea infracțiunii de deținere de droguri fără drept pentru propriul consum, prevăzută de art. 4 din Legea nr. 143/2000.

Prin decizia nr. 324 din 29 mai 2006, I.C.C.J. a respins recursul inculpatului ca fiind nefondat. În motivarea respingerii recursului, I.C.C.J. a adus următorul argument:

„A susține că nu poate fi pedepsit consumul de droguri ca atare (*așa cum a susținut instanța de fond care l-a achitat pe inculpat – s.n*), ci numai deținerea în vederea consumului ar însemna ca acțiunea scop (consumul propriu-zis), deși realizată, să rămână nepedepsită, iar acțiunea mijloc (deținerea), deși mai puțin periculoasă, să fie ca atare pedepsită”.

După cum se poate constata din cele două spețe prezentate, cele două complete de la I.C.C.J. care au soluționat în recurs cauzele, s-au situat pe poziții opuse, având viziuni diferite în ceea ce privește aplicarea dispozițiilor art. 4 din Legea nr. 143/2000, în modalitatea deținerii de droguri fără drept în scopul consumului propriu. Tocmai această diferență de interpretare a dispozițiilor art. 4 din Legea nr. 143/2000 în modalitatea deținerii de droguri fără drept pentru consumul propriu, de către organele judiciare, ne-a determinat să efectuăm prezentul studiu și să ne exprimăm punctul de vedere pe care îl considerăm legal și temeinic.

Considerăm că punctul de vedere exprimat de ICCJ prin decizia penală nr. 7051 din 14 decembrie 2005, în sensul că, în speță nu este realizată latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 4 din Legea nr. 143/2000, iar instanța de fond a procedat corect achitându-l pe inculpat **este cel temeinic și legal**. În acest sens, în continuare, vom prezenta și alte argumente în sprijinul deciziei nr. 7051 din 14 decembrie 2005 a I.C.C.J.

În literatura juridică de specialitate s-a subliniat faptul că, cu unele excepții, infracțiunile prevăzute în Legea nr. 143/2000 au ca obiect material drogurile fie de risc, fie de mare risc. Obiectul material pentru acele infracțiuni se constituie într-o cerință legală esențială pentru existența lor.

Inexistența acestui obiect material (drogurile) pentru acele infracțiuni duce la inexistența infracțiunii⁶.

Obiectul material al infracțiunii prevăzute de art. 4 din Legea nr. 143/2000, în modalitatea deținerii îl constituie drogurile de risc sau de mare risc, supuse controlului național prevăzute în Tabelele I, II, III Anexă la Legea nr. 143/2000.

Pe de-altă parte, pentru corecta încadrare juridică a faptei, este necesară o constatare tehnico-științifică chimică, pentru a se stabili dacă drogurile deținute fără drept în scopul consumului propriu sunt „de risc” sau „de mare risc”, în funcție de aceasta depinzând și pedeapsa ce va fi aplicată inculpatului. Or, dacă nu se găsesc drogurile deținute ilegal și care au fost consumate, nu se poate face constatarea tehnico-științifică de care aminteam mai sus și pe cale de consecință nu s-ar putea face nici încadrarea juridică corectă în cauză. Recunoașterea inculpatului că a deținut fără drept și a consumat spre exemplu hașiș sau heroină nu constituie o probă în sine în lipsa existenței concrete a drogului care ar fi trebuit să fie găsit asupra inculpatului sau în locuința acestuia pentru a putea fi acuzat de deținere fără drept de droguri pentru consumul propriu.

În interpretarea dată de parchet în cazul speței prezentate la punctul 1, ar trebui ca toate persoanele consumatoare de droguri fără prescripție medicală, care fiind dependente se prezintă de bună voie la o instituție sanitară abilitată pentru a urma un tratament pentru dezintoxicare, ar trebui să treacă mai întâi pe la parchet pentru că au deținut fără drept droguri pentru consumul propriu, pentru întocmirea unui dosar penal, și după aceea aplicarea măsurilor de natură medicală⁷.

Cât privește punctul de vedere exprimat de I.C.C.J. prin decizia penală nr. 3241 din 29 mai 2006 dată în speța prezentată la punctul 2, ne exprimăm surprinderea și în același timp dezamăgirea.

Suntem surprinși de soluția dată de I.C.C.J. în recursul ce l-a judecat în speța prezentată pe considerentul că, în anul 2005 se conturase deja punctul de vedere corect al I.C.C.J. într-o astfel de situație prin decizia de speță nr. 7051 din 14 decembrie 2005.

⁶ Traian Dima, *op.cit.*, p. 74.

⁷ Traian Dima, Alina - Gabriela Păun, *Droguri ilicite (legislație și practică judiciară comentată)*, Editura Universul Juridic, București, 2010, p. 277.

Dezamăgirea provine din faptul că în concepția aceluși complet de judecată care a soluționat recursul, infracțiunea de deținere fără drept de droguri pentru consumul propriu prevăzută de art. 4 din Legea nr. 143/2000, **subzistă** și atunci când se constată că persoana cercetată este consumatoare de droguri, iar asupra sa sau în locuință nu se găsesc droguri deținute ilegal, concepție cu care nu putem fi de acord, deoarece în opinia noastră, în această interpretare instanța supremă a extins aplicarea legii penale dincolo de cerințele textului incriminator.

Pe de altă parte, din modul în care a argumentat I.C.C.J., condamnarea inculpatului N.M. de către Curtea de Apel București rezultă că în România consumul de droguri este pedepsit ca infracțiune deși nici un text de lege nu incriminează consumul ilicit de droguri supuse controlului național.

A sancționa consumul ilicit de droguri prin intermediul deținerii fără drept de astfel de substanțe atunci când nu se găsesc droguri asupra inculpatului, ci doar recunoașterea sa că este consumator, reprezintă în opinia noastră o încălcare clară a prevederilor art. 27 alin. (2) din Legea nr. 143/2000, potrivit căruia persoanele care consumă droguri fără prescripție medicală sunt supuse numai unor măsuri de natură medicală.

Susținerea instanței supreme că „nu poate fi pedepsit consumul de droguri ca atare, ci numai deținerea în vederea consumului ar însemna că acțiunea scop (consumul propriu) deși realizat să rămână nepedepsit, iar acțiunea mijloc (deținerea) deși mai puțin periculoasă să fie numai ea pedepsită”, în opinia noastră, nu corespunde sub nicio formă filozofiei legiuitorului român cu privire la prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri exprimată în toate actele normative de profil.

Dimpotrivă, legiuitorul prin Legea nr. 522/2004⁸ prin care a fost completată și modificată Legea nr. 143/2000, prin introducerea articolelor 19¹ și 19² a creat pentru prima oară în istoria drogurilor din România, un mecanism în baza căruia un inculpat care a comis infracțiunea prevăzută de art. 4 din Legea nr. 143/2000 poate să nu mai fie condamnat pentru infracțiunea comisă dacă acceptă să fie introdus într-un circuit integrat de asistență a persoanelor consumatoare de droguri și se supune unui tratament medical.

De aici se desprinde cu claritate filozofia legiuitorului român că pentru persoanele ce dețin droguri fără drept pentru propriul consum, au prioritate măsurile medicale și nu cele punitive cum s-a întâmplat în speță.

Concluzii

Ca o concluzie, în opinia noastră, neconstatarea existenței fizice a drogurilor deținute ilegal ca obiect material al infracțiunii prevăzute de art. 4 din Legea nr. 143/2000 în modalitatea deținerii fără drept de droguri pentru uzul propriu de către o persoană dependentă de astfel de substanțe și stabilirea doar a faptului că a deținut droguri cumpărate de ea pe care le-a consumat, nu satisface cerințele legale ale existenței elementului material al laturii obiective a acestei infracțiuni.

A admite că o persoană se face vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 4 din Legea nr. 143/2000 în modalitatea deținerii ilicite, prin rigoare, deoarece se dovedește că este dependentă de droguri supuse controlului național, fără a fi depistată că deține drogurile pe care le consumă dar se dovedește că a cumpărat și consumat acele substanțe reprezintă în opinia noastră o gravă eroare.

⁸ Această lege a fost publicată în Monitorul Oficial al României nr. 1555 din 7.XII.2004.

Referințe bibliografice

- Traian Dima, *Infracțiuni contra sănătății publice prevăzute în legi extrapenale (cu referire la droguri)*, Editura Lumina Lex, București, 2002.
- Traian Dima, Alina - Gabriela Păun, *Droguri ilicite (legislație și practică judiciară comentată)*, Editura Universul Juridic, București, 2010.
- Legea nr. 143/2000.